

รายงานการวิจัย

การวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์
Creativity Economy Analysis for Travel Activity in Phetchabun Province

กาญจน์ คุ้มทรัพย์ และคณะ
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2562

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

Creativity Economy Analysis for Travel Activity in Phetchabun Province

กาญจน์ คุ่มทรัพย์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เจษฎาพร ปาคำวัง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เจนปรีตร ชุนราชเสนา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สุรเชษฐ เอี่ยมล้ำอาจ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทุนอุดหนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์งบประมาณแผ่นดิน

พิจารณาจากโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ประเภทโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานของประเทศ

ประจำปีงบประมาณ 2562

(ก)

ชื่องานวิจัย	การวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้วิจัย	กาญจน์ คุ้มทรัพย์
ผู้ร่วมวิจัย	เจษฎาพร ปากำวัง เขมปรีตร ขุนราชเสนา และสุรเชษฐ เอี่ยมสำอาง
สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสารและวิจัยเชิงปริมาณ มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเขาค้อจำนวน 7 ราย และนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน 412 คน ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม โดยทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.78 ผลการวิจัยพบว่าจังหวัดเพชรบูรณ์สามารถสร้างเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ได้หลายประเภท ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยว แหล่งอาหาร วัฒนธรรม และผลการวิเคราะห์ SWOT แสดงให้เห็นถึงจุดแข็ง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหาร การเกษตร อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร มีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่โดดเด่น จากการสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมากที่สุด

คำสำคัญ : เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ การท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบูรณ์

Title	Creativity Economy Analysis for Travel Activity in Phetchabun Province
Researcher	Kan Khoomsab
Co - Researcher	Jetsadaporn Pakamwang Kheamparit Koonrachasana and Surachest Aiumsumang
Program	Science and Technology Phetchabun Rajabhat University Year 2019

Abstract

This research is a document research and a quantitative research for gathering an information of a target group which is a group of a community enterprise for 7 persons and 412 tourists in Phetchabun Province that is from gathering an information from a tool that is a questionnaire which is a test for a reliability of a questionnaire by finding an alfa coefficient that is equal to 0.78. A research result is found that Phetchabun Province can create various types of creative economies such as, in a side of a tourism, a food source, a culture and a result of SWOT analysis which will show about a strength point that is Phetchabun Province which is an origin producing an agricultural food, a qualitative industry. This will have an abundant resource that is suitable for an agriculture. There is an OTOP product which has a standard quality. There are various tourist attractions for both a nature, a history and an outstanding culture. From asking opinions of tourists, this is found that tourists will give an importance with a culture, a local tradition and a creative product which is the most local uniqueness.

Keywords : Creativity Economy, Tourism, Phetchabun

(ก)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่าง ๆ จากคณะผู้วิจัยและความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

กาญจน์ คุ่มทรัพย์และคณะ

1 สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	3
1.3 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	
2.1 เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4
2.2. การส่งเสริมเศรษฐกิจผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	4
2.3 วิสัยทัศน์ร่วมของเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์	5
2.4 ประเภทของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์	6
2.5 แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยในปัจจุบัน	7
2.6 กลไกในการขับเคลื่อนในปัจจุบัน	8
2.7 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย	10
2.8 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ	11
สภาพแวดล้อม	
2.9 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและ	12
บุคลากรด้านสร้างสรรค์	
2.10 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาด้านสถาบันและการติดตาม	13
ประเมินผล	
2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13

(จ)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	19
บทที่ 4 ผลการวิจัย	21
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	40
ภาคผนวก	43
ประวัติผู้วิจัย	46

(ณ)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้านทุนทางสังคม	34
4.2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแนวทางหนึ่งของการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ (Value Creation) โดยใช้องค์ความรู้และ นวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้าน ความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นไทย ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่ได้นำเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เน้นกระบวนการ “คิดอย่างสร้างสรรค์” และ “สร้างแรงบันดาลใจจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่สั่งสมของสังคม” เพื่อสร้าง คุณค่าทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงไปสู่การสร้างคุณค่าทางสังคมอีกด้วย

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยยังอยู่ระหว่างการเริ่มต้น โครงการในการผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ ประเทศไทยก็เหมือนกับประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ที่มี วัฒนธรรม ทรัพยากร และวัตถุดิบที่มากพอ แต่อาจขาดซึ่งนโยบายที่ชัดเจนจากทางภาครัฐ ความรู้ และความเข้าใจของประชาชน ความไม่สอดคล้องของภาคการศึกษา กับตลาดแรงงาน โครงสร้างการผลิตที่ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะพื้นฐานทางด้านระบบทรัพย์สินทางปัญญา อันเป็นการเอื้อต่อการจัดการองค์ความรู้ และที่สำคัญก็คือการขาดซึ่งความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อน (Passion) (พิริยะ, 2556)

จังหวัดเพชรบูรณ์มีการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงศิลปะ การท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ประเพณี และการท่องเที่ยวผจญภัย ถือได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ จากข้อมูลกรมการท่องเที่ยว พบว่า มีจำนวนผู้เยี่ยมชม นักท่องเที่ยว นักทัศนจร เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2558 มี จำนวนนักท่องเที่ยว 1,740,872 คนมีการพำนักละ 2.49 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวอยู่ที่ 1,304.06 บาท/คน/วัน รายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 5,792.37 ล้านบาท ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 3.72 และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน ของ นักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 1,678.67 บาท/คน/วัน ในปี

เป็น 2557 เป็น 1,761.26 บาท/คน/วัน ในปี 2558 คิดเป็นร้อยละ 4.91 โดยที่เขาถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อันเป็นไฮไลต์ของจังหวัด ที่นี้เป็นศูนย์รวมความหลากหลายทางชีวภาพ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ มีจุดท่องเที่ยวที่แวดล้อมไปด้วยทิวทัศน์ที่สวยงาม ทั้งน้ำตก ถ้ำ เกาะ แก่ง หน้าผา จุดชมวิว ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ เช่น อนุสาวรีย์จีนฮ่อ พิพิธภัณฑ์อาวุธ อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ นอกจากนี้ยังมีพระบรมธาตุเจดีย์ และพระตำหนักเขาค้อ สถานที่ประทับแรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เขาค้อได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 125 ของประเทศไทย มีเนื้อที่กว้างใหญ่ขนาด 301,698 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่า 4 ท้องที่ คือ อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่ป่าเดิมถูกปกคลุมด้วยต้นก่อ ซึ่งเป็นไม้ตระกูลปาล์มขึ้นอยู่มาก อากาศเย็นสบายตลอดปี และเย็นจัดช่วงฤดูหนาว จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดแห่งหนึ่งของเพชรบูรณ์

จากสถิติที่กล่าวหากต้องศึกษาวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ยังต้องการข้อมูลอีกจำนวนมาก รวมถึงสถานที่และผลิตภัณฑ์จากการท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ และข้อมูลเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบูรณ์อีกจำนวนมาก จากการศึกษาแบบจำลองเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของ ขวัญกมล ดอนขวา (2559) ได้ศึกษาแบบจำลองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์มีผลต่อยุทธศาสตร์ระยะยาวการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย พบว่า ด้านการเป็นผู้นำทางความคิด ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการนำไปประยุกต์ใช้ และด้านการแสวงหาโอกาสเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ และห้าวหาญ ทวีแสง (2555) ศึกษาการพัฒนาท่องเที่ยวสร้างสรรค์ เศรษฐกิจนกในเทศบาลยะลา พบว่า เศรษฐกิจจะดีได้เกิดขึ้นจากผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้การสนับสนุน และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ จะส่งเสริมให้เศรษฐกิจดีขึ้น ผลการวิจัยเหล่านี้สามารถนำไปใช้พัฒนานโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์สำหรับชุมชนได้ สำหรับอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการผลิตสินค้าชุมชนจำนวนมากแต่ขาดการวิเคราะห์ลักษณะของสินค้าที่สามารถพัฒนาให้เกิดเป็นสินค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาและวิเคราะห์สินค้าวิสาหกิจชุมชนเขาค้อเพื่อให้เกิดสินค้าชนิดใหม่ๆ ที่ตรงตามความต้องการของผู้ซื้อและนักท่องเที่ยว จากผลการวิจัยดังกล่าวจะสามารถทำให้ชุมชนเกิดรายได้ที่ยั่งยืนและมีแนวทางการคิดค้นผลิตสินค้าอย่างสร้างสรรค์ได้ในอนาคต การศึกษานี้จะวิเคราะห์ถึงบทบาทของวิสาหกิจเอกชน โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการ

เป็นผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์รวมไปถึงยังเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นท้าทายทางด้านการบริหารจัดการนวัตกรรมและการจ้างงานและยังนำเสนอการปรับกลยุทธ์ของวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็น “องค์กรสร้างสรรค์” (Creative Enterprise) ซึ่งเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในโลกปัจจุบันนอกจากนี้การเข้าใจถึงประเด็นที่ เกี่ยวข้องและอุปสรรคหรือข้อจำกัดดังกล่าวจะช่วยให้วิสาหกิจชุมชนเองแก้ไขอุปสรรคนั้นได้อย่างถูกต้อง

1.2 วัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัย

- 1) เพื่อค้นหาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

1.3 นิยามศัพท์เฉพาะ

เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างมูลค่าสินค้า หรือบริการที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ สำหรับสาขาการผลิตที่พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จะเรียกว่า “อุตสาหกรรม สร้างสรรค์” (Creative Industry) ซึ่งหมายถึงกลุ่มกิจกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่ง สำคัญ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” คือแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ทางสังคมและเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเดินทางที่นำไปสู่ประสบการณ์ที่แท้จริงและมีการเชื่อมโยง ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในงานศิลปะ มรดก หรือคุณลักษณะพิเศษของสถานที่ และยังทำให้เกิดการเชื่อมสัมพันธ์กับผู้คนที่มีอาศัยอยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ สร้างสรรค์วัฒนธรรมที่ยังมีชีวิตนั้นขึ้นมา”

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) วิสาหกิจชุมชนเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์แนวเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ได้
- 2) วิสาหกิจชุมชนเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์สามารถปรับการวางแผนกระบวนการตลาดให้มีความทันสมัยประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง
- 3) โอกาสของผลิตภัณฑ์ที่จะสามารถขายให้กับนักท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

2.1 เศรษฐกิจสร้างสรรค์

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) คือ การสร้างมูลค่าสินค้า หรือ บริการที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ สำหรับสาขาการผลิตที่พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จะเรียกว่า “อุตสาหกรรม สร้างสรรค์” (Creative Industry) ซึ่งหมายถึงกลุ่มกิจกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่ง สำคัญ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” คือแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา(Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การส่งเสริมความรู้ทางสังคมและเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่

ความหมายของ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” จากการประชุมเตรียมการสำหรับการประชุมนานาชาติเรื่องการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ขององค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 25-27 ตุลาคม พ.ศ.2549 ที่เมืองซานตาเฟรัฐนิวเม็กซิโก สหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดคำนิยามของ “Creative Tourism” หรือการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

“การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” คือการเดินทางที่นำไปสู่ประสบการณ์ที่แท้จริงและมีการเชื่อมโยง ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในงานศิลปะ มรดก หรือคุณลักษณะพิเศษของสถานที่และยังทำให้เกิดการเชื่อมสัมพันธ์กับผู้คนที่น่าสนใจในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์

2.2. การส่งเสริมเศรษฐกิจผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

จาก การประชุมที่กล่าวมาเป็นการนำเสนอความคิดเห็นในประเด็นการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างโดยมีสาระสำคัญ ได้แก่

- พัฒนาและสร้างประชากรที่มีความคิดสร้างสรรค์ และผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่เพิ่มขึ้น
- สร้างงานใหม่ๆ ในภาคการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น มัคคุเทศก์ งานด้านขนส่ง ช่างฝีมือของท้องถิ่น พนักงานต้อนรับ
- การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- เสริมความแข็งแกร่งแก่นโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง

สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยผ่านการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการฝึกอบรม ส่วนภาคเอกชนรับผิดชอบในการสนับสนุนตนเองให้ข้อมูลในเรื่องที่คลุมเครือ และสร้างเครือข่ายของตนเองในประเด็นปัญหาที่มีร่วมกัน

- มุ่งเป้าหมายที่คุณภาพไม่เพิ่มอุปสงค์โดยการลดราคา
- หน่วยงานภาครัฐสามารถประสานงานกับหน่วยงานที่มีอยู่ในเมือง และสร้าง

ประโยชน์ร่วมกันผ่านความคิดริเริ่มของภาครัฐและภาคเอกชน ส่งเสริมคุณภาพและความเป็นเลิศ

- ใช้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดผู้คนที่สนใจในการปรับปรุงเมือง (urban renovation)

2.3. วิสัยทัศน์ร่วมของเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์

ผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นตัวแทนของเมืองต่างๆ ที่อยู่ในเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในกรอบเวลา 10 ปีดังนี้

- การแลกเปลี่ยนระหว่างเมืองในแง่ของความรู้ความชำนาญ สมบัติทางวัฒนธรรม และตัวอย่างการดำเนินการที่ดี (best practice)
- การจัดแพ็คเกจ และการส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นดั้งเดิมและข้อเสนอที่สร้างสรรค์ร่วมกัน

- เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ที่เติบโตขึ้นมีการจัดการและประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ

- การประชุมประจำปีของเครือข่ายหมุนเวียนไปตามเมืองต่างๆ โดยมุ่งเป้าหมายที่มีแก่นสารและผู้สนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

- เมืองต่างๆ สร้างอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในท้องถิ่นของตนและพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์การสร้างสรรคของท้องถิ่น

- สร้างผลงานที่ส่งผลต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นในเชิงนวัตกรรมสำหรับ ประเด็นความยากจน ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและประเด็นปัญหาอื่นๆที่เกิดขึ้นในโลก

2.4. ประเภทของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) แบ่งประเภทอุตสาหกรรมสร้างสรรค์โดยยึดกรอบขององค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม 15 สาขาค้างนี้

1. กลุ่มมรดกทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ (Cultural Heritage) ประกอบด้วย

- งานฝีมือ
- การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
- ธุรกิจอาหารไทย
- การแพทย์แผนไทย

2. กลุ่มศิลปะ (Arts) ประกอบด้วย

- ศิลปะการแสดง
- ทัศนศิลป์

3. กลุ่มสื่อ (Media) ประกอบด้วย

- ภาพยนตร์
- สิ่งพิมพ์
- กระจายเสียง
- เพลง

4. กลุ่มงานสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน (Functional Creation)

- งานออกแบบ
- แฟชั่น
- สถาปัตยกรรม
- โฆษณา
- ซอฟต์แวร์

จาก การศึกษาของ สศช.พบว่าในปี 2549 มูลค่าของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของไทยสูงถึง 840,621 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) โดยกลุ่มงานสร้างสรรค์ตามลักษณะงานมีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาเป็นกลุ่มมรดกทางวัฒนธรรม กลุ่มสื่อ และกลุ่มศิลปะ ทั้งนี้เมื่อแบ่งตามกลุ่มย่อย พบว่ากลุ่มการออกแบบมีมูลค่าสูงสุด ทำรายได้ 304,990 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มงานฝีมือ และหัตถกรรมตามด้วยกลุ่มแฟชั่น ซึ่งกลุ่มย่อยทั้งสามกลุ่มนี้มีมูลค่ารวมกันคิดเป็นประมาณร้อยละ 9.5 ของ GDP

2.5. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยในปัจจุบัน

ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาภายใต้กรอบการพัฒนา 3 ด้านหลักโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. นโยบายรัฐบาล

นโยบาย การพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของรัฐบาล ได้เริ่มปรากฏให้เห็นเด่นชัดมาตั้งแต่ปี 2545 โดยมีการจัดตั้งองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่พัฒนาองค์ความรู้และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลายองค์กร เช่น สำนักงานพัฒนาองค์ความรู้ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบองค์กรพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวและสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ เพื่อเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่มในระยะยาวอย่างไรก็ตาม นโยบายและการดำเนินงานขององค์กรเหล่านี้ในระยะที่ผ่านมายังขาดความต่อเนื่องและการบูรณาการ นโยบายรัฐบาลของคณะรัฐมนตรีมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ชัดเจนมากขึ้นและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาตั้งแต่แรกเริ่มเข้า บริหารประเทศโดยได้ระบุไว้ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาในวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ในหัวข้อ 4.2.3.1 ว่า “ขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศและเชื่อมโยงธุรกิจภาคบริการ อุตสาหกรรมและเกษตรเข้าด้วยกันให้เป็นกลุ่มสินค้า เช่น ธุรกิจสุขภาพ อาหารและการท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่” ซึ่งการกำหนดนโยบายดังกล่าวส่งผลให้มีการใช้ศักยภาพและการพัฒนาต่อยอดของอุตสาหกรรมและบริการสร้างสรรค์ไทยได้มีการริเริ่มและต่อยอดจากการดำเนินงานที่มีอยู่บ้างแล้วให้เป็นไปอย่างมีทิศทางและจริงจังมากขึ้น

2. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับปัจจุบัน (ฉบับที่ 10) มีการดำเนินการผลักดันเรื่องการเพิ่มคุณค่า (Value creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าการผลิตสินค้าและบริการให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในปี 2550 ได้ทำการศึกษาและเริ่มขับเคลื่อนการสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจจากทุนทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับจุดแข็งและข้อได้เปรียบทางวัฒนธรรมของประเทศแล้วนำมาใช้ประโยชน์โดยหาแนวทางเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งนี้ในระดับภาคเศรษฐกิจจริงภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ได้มุ่งปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการและสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

3. การขับเคลื่อนพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะเร่งด่วนในช่วงระยะ 6 - 9 เดือนแรกของปี 2552 และต่อมาได้มีการจัดทำแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้โดยการลงทุนของภาครัฐในโครงการที่จะสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต พร้อมกับสร้างโอกาสของภาคเอกชนในการลงทุนทั้งนี้ได้กำหนดให้มีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแผนงานภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 (SP2) แผนงานพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ครอบคลุมสาขาการพัฒนา 6 ด้าน ได้แก่ (1) มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา และความหลากหลายทางชีวภาพ (2) เอกสิทธิ์ศิลปและวัฒนธรรม (3) งานช่างฝีมือและหัตถกรรม (4) อุตสาหกรรมสื่อ บันเทิง และซอฟต์แวร์ (5) การออกแบบและพัฒนาสินค้าเชิงสร้างสรรค์ และ (6) การขับเคลื่อนและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.6. กลไกในการขับเคลื่อนในปัจจุบัน

ปัจจุบัน มีหน่วยงานภาครัฐและองค์กรมหาชนหลายแห่งที่เริ่มมีบทบาทหน้าที่และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการดำเนินงานทั้งในระดับนโยบาย และปฏิบัติ รวมทั้งการให้บริการด้านโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานในการสนับสนุนการพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ แต่หน่วยงานเหล่านี้ยังคงแยกส่วนกันทำงานเนื่องจากขาดการมองภาพร่วมกัน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาในมิติต่างๆ ดังนี้

1. หน่วยงานด้านนโยบาย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) หน้าที่สนับสนุนเชิงนโยบายและช่วยผลักดันแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องโดยตรงเป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบด้านการส่งเสริมให้มีการประสานงานกันระหว่างองค์กรภาครัฐ เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและกระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้รัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจเร่งด่วนที่ไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพในการดำเนินการอย่างชัดเจนโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และได้มีการตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ขึ้นมาดูแลเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์และแผนที่นำทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมรวมทั้งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า

2. หน่วยงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ กรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธานและคณะอนุกรรมการเศรษฐกิจสร้างสรรค์เชิงพาณิชย์ดังกล่าวข้างต้นกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหน่วยประสานงานหลักในการจัดโครงการต่างๆ ร่วมกับภาคเอกชนเพื่อผลักดันนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดผลรูปธรรมรวมถึงโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งปี 2555 ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงบประมาณศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญาของกรมทรัพย์สินทางปัญญามีภารกิจในการส่งเสริมและ สนับสนุนการสร้างสรรค์ การใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์จากทรัพย์สินทางปัญญาสร้างวัฒนธรรมทรัพย์สินทางปัญญาด้วยการจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพย์สินทางปัญญาและการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น นอกจากนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญายังมีแนวคิดที่จะจัดตั้ง “สถาบันส่งเสริมการสร้างสรรค์” เป็นศูนย์บ่มเพาะความรู้ความคิดต่อยอดและทักษะต่างๆ รวมถึงให้คำแนะนำด้านบริหารจัดการ และ “ตลาดทุนทรัพย์สินทางปัญญา” เพื่อระดมเงินลงทุนซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานให้บริการครบวงจรธุรกิจแก่ภาคเอกชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนสืบไป

3. หน่วยงานด้านการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ในการสนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศพร้อมทั้งปลูกฝังและถ่ายทอดองค์ความรู้แก่สาธารณชนในรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสร้างแหล่งค้นคว้าและแหล่งเรียนรู้ครบวงจร การเผยแพร่ผลงานวิจัย การจัดนิทรรศการ การบรรยาย และการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาองค์ความรู้ของประเทศได้แก่ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (OKMD) อุทยานการเรียนรู้ (TK PARK) สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น

4. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น สถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์ กองทุนร่วมลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจไทยที่บริหารโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) กองทุนร่วมลงทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นต้น

5. หน่วยงานด้านการวิจัยและพัฒนา เช่น สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นต้น

6. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานอาหารและเกษตรแห่งชาติ สำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมและสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น

7.หน่วยงานด้านการตลาด เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นต้น

2.7. ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย

1. พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้ เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์กว้างขวางต้องอยู่บนพื้นฐานขององค์ความรู้และ นวัตกรรม เพื่อนำไปเพิ่มคุณค่าให้กับทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีอยู่ และให้มีการสร้างสรรค์เกิดขึ้นในภาคการผลิตจริง ในตลอดห่วงโซ่การผลิต ดังนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบด้วย

2. กำหนดนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศและบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงาน เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มีกรอบการดำเนินงานที่ค่อนข้างกว้างและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวนมาก การดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับปฏิบัติ จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก และมีกรอบนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยอย่างมีบูรณาการ และเกิดผลทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ควรมีแนวทางการดำเนินงานโดยการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และจัดทำแผนที่นำทางการพัฒนาสำหรับการดำเนินงานขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีบูรณาการในระยะต่อไป

3. ปรับโครงสร้างการผลิตและบริการของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดย ผนวกเอาความคิดสร้างสรรค์ที่มีที่มาจากองค์ความรู้และนวัตกรรมนำเข้าสู่ทุก ขั้นตอนของห่วงโซ่การผลิต โดยนำเอานัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาในวงกว้างให้ครอบคลุมภาคเศรษฐกิจจริงและเชื่อมโยงกันทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ อยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผนวกเข้ากับการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ทั้งนี้ การพัฒนาจะต้องมุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม (Creative and Green Economy) ซึ่งเป็นกระแสการพัฒนาของโลกในปัจจุบัน

2.8. ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารและคมนาคม การส่งเสริมการลงทุน ด้านการวิจัยและพัฒนา การจัดหาแหล่งเงินทุน การพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบและครบวงจร ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การพัฒนาการตลาดสมัยใหม่ให้ทันต่อคู่แข่งและการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยให้ความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

1. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่กระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนผลิตสินค้าเชิงสร้างสรรค์โดยเพิ่มมาตรการกระตุ้นเพื่อดึงดูดบริษัทข้ามชาติให้ร่วมลงทุนกับภาคเอกชนและชุมชนไทยในการพัฒนาสินค้าเชิงสร้างสรรค์ด้วยนวัตกรรมและองค์ความรู้สมัยใหม่และเร่งพัฒนาสำนักงานสินทรัพย์ทางปัญญาให้มีความสามารถในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ทางปัญญาเชิงสร้างสรรค์และผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อพิทักษ์สินทรัพย์ทางปัญญาและป้องกันการละเมิดตลอดจนส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนด้านการเงินสำหรับผู้ประกอบการและธุรกิจสร้างสรรค์และพัฒนาระบบปล่อยสินเชื่อและบทบาทการประกันสินเชื่อของสถาบันการเงินให้รองรับธุรกิจสร้างสรรค์ที่ใช้สินทรัพย์ทางปัญญาเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญ

2. พัฒนาระบบฐานข้อมูล สื่อสารและคมนาคมที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับภาคการผลิตสร้างสรรค์ ตลอดจนส่งเสริมแหล่งเรียนรู้สาธารณะและพัฒนาพื้นที่สาธารณะรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างเวทีนักคิดและสร้างสรรค์ต่างๆ ตลอดจนการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ให้คุณค่าต่อทรัพย์สินทางปัญญาจากความคิดสร้างสรรค์โดยมีกฎหมายและกฎระเบียบที่ช่วยในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและกระบวนการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและกระบวนการที่มีอยู่นอกจากนี้ควรคำนึงถึงการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาหรือความคิดเพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนตลอดจนศึกษาทบทวนประเด็นปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบและข้อบังคับให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

4. ศึกษาวิจัยและพัฒนาเชิงลึกในสาขาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และทุนวัฒนธรรม โดยทำการศึกษาใน 5 ประเภท ได้แก่ (1) มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา และความหลากหลายทางชีวภาพ (2) เอกสิทธิ์ศิลป์และวัฒนธรรม (3) งานช่างฝีมือและหัตถกรรม (4) อุตสาหกรรมสื่อบันเทิงและซอฟต์แวร์ (5) การออกแบบและพัฒนาสินค้าเชิงสร้างสรรค์ให้สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและนำผลิตภัณฑ์และบริการสู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศนอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยในเชิงลึกนี้จำเป็นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลและมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพโดยมีการกำหนดมาตรฐานขอบเขตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ให้ชัดเจนและวิธีการ

จัดเก็บข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือเพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการประเมินติดตามผลและ กำหนดนโยบายการพัฒนาต่อไปด้วย

5. จัดและพัฒนาพื้นที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนพื้นที่สร้างสรรค์งานรวมทั้งสร้าง เมืองสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นการสร้างแรงบันดาลใจเป็นเวทีแสดงออกและเป็นศูนย์รวมการ แลกเปลี่ยนให้กับนักคิดอย่างสร้างสรรค์ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.9. ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบุคลากรด้าน สร้างสรรค์

1. ขับเคลื่อนและสร้างโอกาสให้กับผู้ประกอบการ การพัฒนา ความสามารถในการแข่งขัน ของผู้ประกอบการไทยให้มีความคิดสร้างสรรค์ (Creative entrepreneurs) เป็นเงื่อนไขสำคัญของการ พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะและองค์ ความรู้ในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่นและสามารถต่อยอดด้วยความคิด และนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก เช่น การปรับเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุการปรับเปลี่ยนรสนิยมและพฤติกรรมผู้บริโภคที่มี ความต้องการสินค้าและบริการที่มีความสร้างสรรค์มากขึ้นเป็นต้น ในการนี้ผู้ประกอบการไทยต้อง ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่โดยการสร้างความได้เปรียบ จากความหลากหลายและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม และความเป็นไทยเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคม สร้างสรรค์ (Creative economy and creative society) ให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ในเวที ระดับโลกได้ต่อไป

2. พัฒนาศักยภาพวิชาชีพเชิงสร้างสรรค์ให้สามารถตอบสนองความต้องการภาคเศรษฐกิจ จริงและประชาชนได้นั้น จำเป็นต้องมีการสร้างระบบประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับ ภาคการผลิต เพื่อปรับทิศทางการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน เช่น การให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นต้น หากประเทศไทย ขาดบุคลากรที่มีทักษะในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้สมัยใหม่และภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้แล้ว การผลักดันหรือขับเคลื่อนการผลิตทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการเชิงสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ยาก

2.10 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาด้านสถาบันและการติดตามประเมินผล

1. พัฒนาสถาบันและบูรณาการบทบาทของสถาบันที่เกี่ยวข้องให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมสถาบันที่มีบทบาทสนับสนุนภาคเอกชนในการผลิตสินค้าสร้างสรรค์ให้เพียงพอับความต้องการ นอกจากนี้ควรจัดตั้งหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศซึ่งรวมถึงการจัดทำนโยบายและกำหนดกลยุทธ์ระดับชาติประสานงานและบูรณาการกระทรวงและหน่วยงานสนับสนุนต่างๆที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยตรงตลอดจนติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยรวม 2. ให้มีกลไกในการดำเนินการติดตามและประเมินผล การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องซึ่งจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการติดตามดัชนีชี้วัดศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในรายสาขา รวมทั้งระบบฐานข้อมูลที่เป็นระบบทันสมัยและมีความต่อเนื่องของข้อมูลซึ่งจะนำไปสู่การปรับแผนงานและการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์อันจะนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.11 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2552) ได้จัดทำรายงานการศึกษาเบื้องต้น เรื่อง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย สามารถสรุปได้ว่ามูลค่าของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 10-11 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือประมาณร้อยละ 14-17 ของรายได้ประชาชาติ โดยกลุ่มงานสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน (functional creation) กลุ่มมรดกทางวัฒนธรรม (cultural heritage) และกลุ่มสื่อ (media) เป็นกลุ่มที่มีมูลค่าสูงสุด

พวงแก้ว พรพิพัฒน์ (2553) ได้ทำการวิเคราะห์ถึงการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในอนาคต โดยจะต้องสร้างความพร้อมให้กับคนเป็นสำคัญ เนื่องจากหัวใจของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือความคิดสร้างสรรค์ที่อยู่บนฐานขององค์ความรู้จากการเรียนรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิมที่สั่งสมมา นำมาผสมผสานกับวัฒนธรรม แลวนำมาผลิตเป็นสินค้า โดยการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยใช้ลิขสิทธิ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการปกป้องผลงาน อย่างไรก็ตาม ความท้าทายของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย ได้แก่ การผลิตบุคลากรที่มีความรู้และทักษะการคิดสร้างสรรค์ได้ทันความต้องการ การ

สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์กลยุทธ์กระตุ้นการค้า
เชิงสร้างสรรค์ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก การลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา และการ
เชื่อมโยงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไปพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อลดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย
และคนเมืองกับคนชนบท ต้องอาศัยความร่วมมือเป็นเครือข่ายจากฝ่ายต่างๆ ในสังคมทั้งภาครัฐ
ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเดินหน้าพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เป็นพลังขับเคลื่อน
เศรษฐกิจสังคมไทยอย่างจริงจัง

พิศาล แก้วอยู่และคณะ(2557) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวา 2)ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแนว
ทางการปรับใช้หัตถกรรมจักสานผักตบชวด้วยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 3)หาแนวทางการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยการปรับใช้หัตถกรรมจักสานผักตบชวา มีกลุ่มประชากร 3
กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้จักสานผักตบชวา จำนวน 12 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และอภิปรายกลุ่ม
2)กลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 150 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม 3)กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐและ
เอกชนจำนวน 14 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และอภิปรายกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า 1)ด้าน
ศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ฯ พบว่ากลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวาที่ผ่านเกณฑ์การ
คัดเลือกมีทั้งหมด 4 กลุ่ม ส่วนใหญ่นำผักตบชวาในท้องถิ่นมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตหัตถกรรมจัก
สานผักตบชวา ซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ประมาณ 5-10 คน โดยมีปราชญ์
ชาวบ้านคอยให้คำแนะนำระหว่างการทำกิจกรรมประมาณ 5-6 คนอยู่เป็นประจำ กับกิจกรรมการทำ
ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผักตบชวาที่ในแต่ละแห่งได้คัดเลือกผลิตภัณฑ์เด่นพร้อมที่จะยกระดับเป็น
กิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยในระหว่างการทำกิจกรรมทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวสามารถพักแรม
ในที่พักอาศัยของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวาได้ 5-10 คนต่อการท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง 2)ด้าน
ความต้องการของนักท่องเที่ยว พบว่าด้านการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชน
นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้สภาพแวดล้อมชุมชนอยู่ในสภาพดั้งเดิมมีความต้องการมากที่สุด
ด้านนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์/นักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม นักท่องเที่ยวความต้องการใช้เวลาทำ
กิจกรรมทางการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนอย่างอิสระมีมากที่สุด ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ชุมชนมีรายการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวมากที่สุด ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน และธุรกิจที่
เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ธุรกิจนำเที่ยวพัฒนารายการนำเที่ยวให้สอดคล้องกับวิถี
ชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชนมีมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ชุมชนมีอภิสายที่ดี และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อนักท่องเที่ยว

ระหว่างการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวความต้องการสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และปลอดภัยต่อการรองรับนักท่องเที่ยวได้เหมาะสมมากที่สุด 3) ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่าควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้คงอยู่เดิม พัฒนารูปแบบกิจกรรมการทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสาน ผักตบชวาให้หลากหลาย พร้อมกับการบริหารจัดการขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละแห่งได้ไม่เกิน 10 คน เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงวัฒนธรรม และสามารถพูดคุย แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ความรู้ต่างๆ ได้อย่างอิสระ และใกล้ชิดวัฒนธรรมมากขึ้น ท้ายสุดหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ภาคธุรกิจทางการท่องเที่ยวควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ชุมชน พร้อมกับสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่อไปอย่างยั่งยืน

ลักษณะดี บุญยะศิรินันท์ (2557) ได้ศึกษา แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในประเทศไทย กล่าวว่าการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) การจัดกลุ่มหรือลดจำนวนตัวแปรหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (2) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยการปฏิบัติของผู้อยู่ในท้องถิ่นท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (3) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยแนวทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีการสัมภาษณ์เชิงลึกและใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน เช่น การจัดกลุ่มหรือลดจำนวนตัวแปรด้วยการทำ Data Reduction ผลการวิจัยพบว่าอิทธิพลขององค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และปัจจัยหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสามารถลดจำนวนปัจจัยที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์จาก 20 ปัจจัยเหลือเพียง 9 ปัจจัย ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเข้าใจอย่างถ่องแท้ในกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมีประสบการณ์จริง การจดจำและประทับใจ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี การลดการใช้ที่เกินจำเป็นและการลดของเสีย การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้องปัจจัยการปฏิบัติของผู้อยู่ในท้องถิ่นท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ปัจจัยแนวทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ให้ความชื่นชอบในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเลเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ภูเขาการให้ความสำคัญกับแนวทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์พบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ

มากที่สุด ในประเด็นการจذا/ประทับใจ/ เข้าใจหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ คือการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี การปฏิบัติของผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นท่องเที่ยวในด้านต่างๆเพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์พบว่า คือการช่วยรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

สุชาติ จรประดิษฐ์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาอิทธิพลของการใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จทางการตลาดของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาวในประเทศไทย พบว่า การใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในด้านความมีเอกลักษณ์ของสินค้า ด้านความยากต่อการลอกเลียนแบบ ด้านการขายได้ราคา และด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านความต้องการสินค้า และการใช้เทคโนโลยี มีผลต่อความสำเร็จทางการตลาด นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ ยังมีผลต่อความสำเร็จทางการตลาดของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาวอีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีการพัฒนาตนเองและบุคลากรใหม่มุมมองและมีวิสัยทัศน์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรมความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกแบบสินค้า การหาประสบการณ์ใหม่ๆ หรือเปิดรับความคิดเห็นจากผู้อื่น รวมทั้งศึกษาความต้องการของลูกค้า เพื่อนำมาปรับปรุงสินค้าใหม่ความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและตรงตามความต้องการของตลาด

วินิชา พานิชย์ (2557) พบว่า นักท่องเที่ยวให้คุณค่ากับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในองค์ประกอบด้านการมีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่สวงามและสร้างสรรค์ ด้านความสามารถต้อนรับนักท่องเที่ยวและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่โดดเด่นในส่วนของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้งานทักษะฝีมือและประเพณีในท้องถิ่น ด้านความสะดวกสบายในการเที่ยวชมรอบเมืองโดยมีรถรางรถสามล้อปั่น รถจักรยาน พร้อมมัคคุเทศก์ และสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนให้กับคนท้องถิ่น รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแต่ละแห่งที่สามารถเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน รวมทั้งอาหารพื้นเมืองที่สามารถแปรรูปได้หลากหลายบรรจุภัณฑ์

รัชดาและคณะ (2558) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรม ในชุมชนบ้านเขาน อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมความถี่ของนักท่องเที่ยวในชุมชนปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมและความภักดีของนักท่องเที่ยวแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมในชุมชนงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) โดยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.9520 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test วิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ค่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนคนในชุมชน นักท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว จำนวน 8 คน ผลจากการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีความถี่ในการท่องเที่ยวแตกต่างกันสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปฏิสัมพันธ์ชุมชนความถี่ในการท่องเที่ยว ความภักดี มีผลต่อ ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวในชุมชนบ้านเขานความพึงพอใจรวมมีความสัมพันธ์กับความภักดีต่อการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านเขานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุชานาถ สิงหาปัดและคณะ (2558) ได้ศึกษาท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม กิจกรรมสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนผู้ไทบ้านโพน จังหวัดกาฬสินธุ์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์และโฮมสเตย์เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนผู้ไทบ้านโพน ตำบลโพน อำเภอกาม่าง จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่มโดยคัดเลือกแบบเจาะจงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 22 คน ร่วมกับนักท่องเที่ยวจำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยบ่งชี้ความสำเร็จในการให้บริการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและโฮมสเตย์ของชุมชนผู้ไทบ้านโพน คือ การนำกลยุทธ์ส่วนผสมทางการตลาด (5Ps) มาใช้สร้างความพึงพอใจแก่กลุ่ม โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ชุมชนโดยการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและโฮมสเตย์ร่วมกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ได้เน้นที่การแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียวแต่เน้นการให้บริการแก่สังคมอย่างเป็นธรรม

วรรณา โชคบันดาลสุข และคณะ (2558) ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำในจังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำ และพัฒนากลยุทธ์การแข่งขันที่เหมาะสม พบว่า มีปัญหาด้านต้นทุนการผลิตแพงขึ้น คนสนใจทอผ้าลดลง ผ้ามีคุณภาพไม่ค่อยได้มาตรฐาน มีการแปรรูปน้อยไม่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ขาดคนที่มีความรู้และฝีมือในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ส่วนปัญหาด้านการตลาดพบว่า ขาดการประชาสัมพันธ์ การกระจายสินค้ามีน้อย ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ ที่ผสมผสานกับเทคโนโลยีพื้นบ้าน สำหรับปัจจัยแห่งความสำเร็จพบว่า ควรส่งเสริมให้ช่างทอรุ่นเก่าถ่ายทอดความรู้สู่ช่างทอรุ่นใหม่ที่สนใจ ใช้นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการย้อมผ้า และมีวัฒนธรรมผูกโยงกับผ้าไทยทรงดำในพิธีกรรมต่างๆ ส่วนกลยุทธ์การแข่งขันที่เหมาะสมสำหรับผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำในจังหวัดราชบุรี คือ สร้างคุณค่าของผ้าโดยเน้นว่าเป็นผ้าทอมือและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างช่างทอรุ่นใหม่ ปลูกจิตสำนึก สืบสานอนุรักษ์ สร้างตราสินค้าในผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ มุ่งเน้นขายตลาดเฉพาะคนไทย สร้างเครือข่ายด้านการผลิตและการตลาดรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาควรมีส่วนช่วยส่งเสริมและให้การสนับสนุน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Document research) และวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์จากประชากรกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเขาถือและนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์

3.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตมะคาเดเมีย จำนวน 7 ราย และ และนักท่องเที่ยวเนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)(Z)^2}{e^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมด

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

Z = ระดับความเชื่อมั่น 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96

สุ่มเลือกตัวอย่างโดยวิธีจำเพาะเจาะจง และการสุ่มแบบโดยบังเอิญประชากรในจังหวัดเพชรบูรณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เรื่อง การวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวัดตัวแปร ทางผู้วิจัยใช้มาตรวัดทั้ง 2 ประเภทดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นักท่องเที่ยวเพื่อจะทำแบบสอบถามว่าวัดได้ตรงตามประเด็น

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 20 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ทำการก่อนศึกษา (Pre-Test) โดยผู้ที่ทำการทดสอบไม่ได้นำมารวมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจริง การทดลองก่อนศึกษานี้ เพื่อทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจแบบสอบถามหรือไม่ และทดลองนำมาคำนวณทางสถิติด้วยสูตรดังต่อไปนี้ เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรทดสอบความน่าเชื่อถือ เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรทดสอบความน่าเชื่อถือของครอนบาค (Cronbach) หรือการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α = Coefficient Alpha)

3. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ทำการกำหนดรหัส ลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วจึงนำไปประมวลผลข้อมูลหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การหาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 วิเคราะห์ SWOT

กลุ่มผู้ผลิตมะคาเดเมียจำนวน 7 รายและนักวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ SWOT โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์จาก ศุภชัย เหมือนโพธิ์ (2559) ประกอบด้วย

- 1) สภาพแวดล้อมในภาพรวมของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลเศรษฐกิจเชิงโครงสร้างเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

4.1.1 การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

สภาพภูมิประเทศทั่วไปของจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยภูเขาเพชรบูรณ์เป็นรูปเกือกม้า รอบพื้นที่ด้านเหนือของจังหวัดเป็นแนวนานกันไปทั้งสองข้างทิศตะวันออกและทิศตะวันตกคิดเป็นเนื้อที่ประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมด มีพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและอำเภอด่านไคของจังหวัดเป็นพื้นที่ลาดชันจากเหนือลงใต้ มีพื้นที่ป่าไม้ 3,624,830 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.78 มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่สุดของจังหวัดไหลผ่านตอนกลางของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ยาวประมาณ 350 กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากภูเขาผาลาในจังหวัดเลยมีห้วยลำธารหลายสายเกิดจากภูเขาเพชรบูรณ์แม่น้ำป่าสักไหลผ่านอำเภอหล่มเก่า หล่มสัก เมืองเพชรบูรณ์ หนองไผ่ บึงสามพัน วิเชียรบุรี และศรีเทพ

4.1.2 เทศกาลและงานประเพณี

งานกาชาดมะขามหวานนครบาลเพชรบูรณ์ สถานที่จัดงาน : บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์(แห่งใหม่) จังหวัดเพชรบูรณ์กำหนดจัดงานมะขามหวาน นครบาลเพชรบูรณ์ กิจกรรมได้กุลศของร้านกาชาดภายในงานจัดให้มีการประกวดผลผลิตมะขามหวานชิงโล่รางวัลโล่พร้อมเงินสดและยังมีกิจกรรมต่างๆ อาทิ “ พิธีบวงสรวงบูชาศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ” ซึ่งเป็นเสาหลักเมืองที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยชมขบวนแห่รถธิดามะขามหวานที่สร้างสรรค์อย่างงดงามตระการตาตลาดนัดมะขามหวานใหม่-สดในราคายุติธรรม การประกวดธิดานครบาลเพชรบูรณ์ การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน นิทรรศการจากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน กิจกรรมงานราตรีรำลึกนครบาลเพชรบูรณ์ การประกวดผลผลิตทางการเกษตร และปศุสัตว์ ภาพยนตร์ มหรสพหมอลำซิ่ง และคอนเสิร์ตศิลปินชื่อดังทุกคืนโดยนักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไปจะได้ทั้งความรู้และท่องเที่ยวสนุกเพราะในช่วงจัดงานจะเป็นเวลาที่จังหวัดเพชรบูรณ์มีอากาศเย็น นักท่องเที่ยวจะได้เดินทางสัมผัสบรรยากาศและทิวทัศน์ที่สวยงามตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ในหลายอำเภออีกด้วย

ประเพณีเส็งกลอง ล่องโคมไฟ ให้อำเภอพนมไพร วันที่จัดงาน: 29 ธันวาคม – 2 มกราคม
 ของทุกปีสถานที่จัดงาน : บริเวณลานอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง จัดขึ้นเพื่อเคารพสักการะและเผยแพร่
 ประวัติเกียรติคุณของพ่อขุนผาเมือง ปุชนิยบุคคลของชาติไทย ถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง
 งานหนึ่ง ที่เกิดจากความพร้อมเพียง ความสมัครสมาน สามัคคีของข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พ่อค้า
 ประชาชน และกลุ่มพลังมวลชนที่ได้ให้ความ ร่วมใจเสียสละทั้งกำลังกาย และกำลังทรัพย์ พิธีบวง
 สรวงดวงวิญญาณพ่อขุนผาเมือง และพิธีเปิดงาน กำหนดในวันแรกของงาน เป็นการละเล่นพื้นบ้าน
 ของชาวอำเภอหล่มสัก ซึ่งมีมาแต่โบราณ มักนิยมเล่นในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา - ออกพรรษา ซึ่งมี
 การเส็งกลอง 2 ลักษณะคือจัดเส็งกลองร่วมกับงานบุญบั้งไฟโดยเชื่อว่าการเส็งกลองเพื่อเป็นการ
 เชื้อเชิญเทวดา มนุษย์โลก และภูติผีมา ร่วมทำบุญบั้งไฟ โดยพร้อมเพียงกันอีกลักษณะจนเป็นการนัด
 หมายช่างกลองตามบ้านต่าง ๆ ให้นำกลองมาเส็งแข่งกัน เพื่อประกวดในเรื่อง "ความดัง" กลองที่ดี
 ได้เสียงดังที่สุด คือ มีเสียงทุ้ม กลาง แหลม ครบถ้วนจะเป็นผู้ชนะการแข่งขัน ลักษณะกลองที่จะ
 นำมาเส็ง ทำมาจากไม้ประดู่ เจาะให้กลวงและบาง มีลักษณะเรียวยาวหลังกลองจะเป็นหนังวัว ส่วนข้อ
 ที่ใช้ตีทำมาจากไม้ข่อยหรือไม้หม่อนส่วนนี้จะใช้ตีจะนำตะกั่วมาหุ้มรอบ เพื่อรักษาหนังหน้ากลอง
 และค้อนมีน้ำหนักจะตีได้ดังภายในงานมีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น การประกวดเส็งกลอง (คือการ
 แข่งขันตีกลองยาว และตีกลองสองหน้าว่ากลองลูกไหนจะมีเสียงไพเราะกว่ากันซึ่งการเส็งกลอง
 เป็นการละเล่นที่นิยมมาตั้งแต่อดีตของชาวเพชรบูรณ์) การล่องโคมไฟ การรับประทานอาหาร
 พื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ เป็นประเพณีท้องถิ่นของอำเภอหล่มสัก สำหรับการล่องโคม
 หมายถึง การล่องโคมไฟ เชื่อกันว่าเป็นการบูชาเทพยดาบนสวรรค์มักนิยมล่องโคมไฟกันในช่วงวัน
 ออกพรรษา

งานวัฒนธรรมไทหล่ม ขนมนมเส้น หล่มเก่า และเทศกาลอาหารอร่อย วันที่จัดงาน : เดือน
 กุมภาพันธ์สถานที่จัดงาน : สนามกีฬาโรงเรียนอนุบาลหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า ชมการสาธิตทำ
 ขนมนมเส้นและการจำหน่ายขนมนมเส้น กิจกรรมแข่งขันกินขนมนมเส้น (ขนมจีน) การประกวดธิดา
 ขนมนมเส้น การแข่งขันบีบเส้นขนมจีนที่ยาวที่สุด การประกวดคู่รักยืนนานและการแข่งขันตำข้าว

ประเพณีบุญบั้งไฟเดือนหกและผีตาโม่ วันที่จัดงาน : เดือนมิถุนายน สถานที่จัดงาน : บ้านนาทราย อำเภอหล่มเก่า เป็นงานเทศกาลบุญบั้งไฟขอฝนและผีตามโม่ ซึ่งเป็นความเชื่อของคนสมัยโบราณที่มีประวัติยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นอำเภอหล่มเก่าเป็นผีที่คอยสิงสถิตอยู่ตามบ้านเรือนป่าเขาลำเนาไพร ชาวบ้านที่บ้านนาทรายจึงได้จัดขบวนแห่ผีตาโม่ขึ้นในเทศกาลบุญบั้งไฟเดือนหก เพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล อันจะทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์

เทศกาลชิมไถ่อย่างวิเชียรบุรี วันที่จัดงาน : ประมาณเดือนสิงหาคม – เดือนกันยายน สถานที่จัดงาน : บริเวณสามแยกวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ บริเวณสามแยกวิเชียรบุรีภายในงานจะได้ชิมไถ่อย่างวิเชียรบุรีที่ขึ้นชื่อของจังหวัดเพชรบูรณ์ การประกวดไถ่อย่างรสเด็ด การประกวดกินไถ่อย่าง การออกร้านจำหน่ายไถ่อย่าง การออกร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ และกิจกรรมการละเล่นต่าง ๆ

งานประเพณีอุ้มพระดำน้ำและเทศกาลอาหารอร่อย วันที่จัดงาน: ช่วงเดือนกันยายนของทุกปี (แรม 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี) สถานที่จัดงาน : ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ วัดไตรภูมิ และวัดโบสถ์ชนะมาร อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ งานประเพณีอุ้มพระดำน้ำและเทศกาลอาหารอร่อย ในช่วงเทศกาลสารทไทย ซึ่งตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี ชาวเมืองเพชรบูรณ์ร่วมกันแห่พระพุทธรูปพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดไปรอบเมืองจนถึงบริเวณหน้าวัดไตรภูมิ จากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นตัวแทนของชาวเพชรบูรณ์ จะเป็นผู้อุ้มพระพุทธรูปพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองไปลงในน้ำและโผล่ขึ้นมา ทำเช่นนั้นจนครบทั้ง 4 ทิศ ถือว่าเป็นสิริมงคลแก่จังหวัดหากปีใดไม่ได้กระทำพิธีอุ้มพระดำน้ำเชื่อกันว่าปีนั้นจะเกิดฝนแล้ง ภายในงานนักท่องเที่ยวจะได้ชมขบวนแห่พระพุทธรูปพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองทางบกและทางน้ำ พิธีอุ้มพระดำน้ำ การแสดงแสงเสียง เทศกาลอาหารอร่อย และแข่งขันพายเรือทวนน้ำ

งานฉลองปีใหม่ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง วันที่จัดงาน : ปลายเดือนธันวาคม สถานที่จัดงาน : บ้านเจ๊กน้อย อำเภอเขาค้อ และบ้านภูทับเบิก อำเภอหล่มเก่า การจัดงานเฉลิมฉลองวันปีใหม่ของชาวเขาเผ่าม้งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ชมการแต่งกายสีสันสดใสงดงาม ของชาวม้ง การละเล่นวัฒนธรรมพื้นบ้านต่างๆ เช่น การโยนลูกช่วง กิจกรรมงานรื่นเริงต่าง ๆ นอกจากนี้ภายในงานมีการแสดงของชาวเขา และร้านค้าขายของมากมายอีกด้วย

นอกจากนี้จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางตอนบนของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 12,668 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 9 ของประเทศ มีประชากร 994,397 คน แบ่งการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ และมีเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เป็นศูนย์กลางของจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก

“ เมืองมะขามหวาน อุทยานน้ำหนาว ศรีเทพเมืองเก่า เขาค้ออนุสรณ์ นครพ่อขุนผาเมือง ”

นี่คือคำขวัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่างแวดล้อมไปด้วยพื้นที่ป่าเขาเขียวขจีภูมิประเทศมีทัศนียภาพสวยงามอีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจมากมาย รวมไปถึงอาหารขึ้นชื่ออย่างไก่ย่างวิเชียรบุรี ขนมจีนหล่มเก่า และผลไม้ยอดนิยมของจังหวัดคือมะขามหวานเมืองเพชร และลูกเสาวรส

4.1.3 สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดเพชรบูรณ์

การเที่ยวภูเขา เดินป่า ชมธรรมชาติ ชมโอหมอก เพชรบูรณ์เป็นตัวเลือกอันดับต้น ๆ ที่นึกถึง เพราะมีทิวเขาน้อยใหญ่โอบล้อมกับป่าไม้พืชพรรณเขียวขจี สภาพอากาศเย็นสบายสามารถไปเที่ยวได้ทุกฤดูกาล สถานที่ท่องเที่ยวไฮไลท์ คือ ภูทับเบิก แหล่งชมทะเลหมอกและกะหล่ำปลีลูกใหญ่กว่าฝ่ามือ

1. ภูทับเบิก

ภูทับเบิกตั้งอยู่ที่บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล ห่างจากอำเภอหล่มเก่า 40 กิโลเมตร ตามเส้นทางจากหล่มเก่าไปภูหินร่องกล้าหรือห่างจากตัวจังหวัดเพชรบูรณ์ประมาณ 90 กิโลเมตร ภูทับเบิกมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,768 เมตร เป็นจุดที่สูงที่สุดของเพชรบูรณ์มีสภาพภูมิประเทศที่สวยงามด้วยธรรมชาติแบบทะเลภูเขา มีอากาศบริสุทธิ์ สภาพภูมิอากาศเย็นสบายตลอดปี เนื่องจากร่องลมเย็นจากเทือกเขาหิมาลัยและอยู่บนที่สูงจึงสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล โดยช่วงเช้าจะมองเห็นกลุ่มเมฆ และทะเลหมอกตัดกับยอดเทือกเขาเพชรบูรณ์ นอกจากนี้ภูทับเบิกยังเป็นสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือเป็นจุดรองรับน้ำฟ้ากลางหาว (เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2542) เพื่อนำไปรวมเป็นน้ำเขชน้อมเกล้าถวายเป็นน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

ปัจจุบันภูทับเบิกเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ซึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 16 โดยอยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยอาชีพทำการเกษตรแบบขั้นบันไดตามเชิงเขาในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะพบเห็นไร่

กะหล่ำปลีอยู่สองข้างถนนสู่ทับเบิกสวยงามในราวเดือนธันวาคม - มกราคม จะมีดอกซากุระหรือนางพญาเสือโคร่งสีชมพูบานสะพรั่งไปทั้งภูเขา

นอกจากนี้ในยามค่ำคืนยังมองเห็นแสงไฟระยิบระยับจากบ้านเรือนในอำเภอหล่มสักที่อยู่เบื้องล่าง เปรียบได้กับ “ดาวบนดิน” จากสภาพดังกล่าวทำให้ภูทับเบิกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวที่นิยมสัมผัสบรรยากาศที่หนาวเย็นวิถีชีวิตชาวเขาและแหล่งธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ภายใต้อำเภอกล่าวว่า “นอนทับเบิก สัมผัสความหนาว ดูดาวบนดิน” สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณหมู่บ้านทับเบิกและจุดชมวิว มีบ้านพัก เต็นท์และร้านอาหารเปิดบริการแก่นักท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวที่อยากจะสัมผัสกับธรรมชาติอย่างใกล้ชิดโดยการนอนเต็นท์ที่ภูทับเบิกก็มีลานกางเต็นท์ไว้รองรับนักท่องเที่ยวอยู่ที่บริเวณอาคารหอดูดาวและที่วัดอุนหภูมิ จุดชมวิวภูทับเบิก ซึ่งเป็นการบริการของวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวภูทับเบิกคำบำรุงรักษาสถานที่หลังละ 50 บาท ไม่เสียค่าจอดรถ ถ้าไม่มีเต็นท์ส่วนตัวทางวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวภูทับเบิกก็มีบริการให้เช่าเต็นท์ โดยจะได้รับเต็นท์ 1 หลัง พักได้ 4 ท่านพร้อมหมอน ผ้าห่ม และเสื่อราคาหลังละ 700 บาท มีห้องน้ำหยอดเหรียญครั้งละ 5 บาท เปิดให้บริการอยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่กางเต็นท์

การเดินทางสู่ภูทับเบิกจากเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ประมาณ 40 กิโลเมตร ถึงสี่แยกหล่มสัก ตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 203 อีก 13 กิโลเมตร พบป้ายบอกทางไปอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าตามทางหลวง 2011 และทางหลวงหมายเลข 2331 อีก 40 กิโลเมตร ถึงด่านเก็บค่าธรรมเนียมของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าจากตรงนี้มีทางแยกขวาเข้าหมู่บ้านทับเบิกไปอีก 6 กิโลเมตร เส้นทางจากหล่มเก่ามาภูทับเบิกจะสูงชันและคดเคี้ยวมากรถบัสไม่สามารถขึ้นได้ ผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถตู้ควรขับรถด้วยความระมัดระวังอีกเส้นทางหนึ่งใช้เส้นทางด้านอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลกผ่านอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เลี้ยวทำการอุทยานฯ มาประมาณ 24 กิโลเมตร จะถึงภูทับเบิกหากขับรถต่อไปจะมาบรรจบกับเส้นทางที่จะลงไปยังอำเภอหล่มเก่า

2. เขาตะเคียนโง๊ะ

เขาตะเคียนโง๊ะ ตั้งอยู่ในตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุดอีกแห่งหนึ่งบนเขาค้อ ที่สามารถชมทะเลหมอกได้รอบทิศแบบ 360 องศา พร้อมบรรยากาศของพระอาทิตย์ขึ้นในยามเช้า จากจุดชมวิวเขาตะเคียนโง๊ะสามารถมองเห็นวิวทิวเขาอันสวยงามที่อยู่เบื้องหน้าเป็นเขาปู่ เขาย่า ที่มีรูปทรงคล้ายภูเขาไฟฟูจิ รวมถึงผืนป่าของเขาค้อและเส้นทางถนนที่ทอดยาวมายังจุดชมวิวที่อยู่เบื้องล่าง

การมาชมทะเลหมอกที่จุดชมวิวเขาตะเคียนโง๊ะควรมาแต่เช้าตรู่ประมาณในช่วงเวลา 5.30-7.00 น. เพื่อมาเฝ้ารอแสงอาทิตย์ที่กำลังค่อยๆ พ้นออกมาจากขอบฟ้าช่วงก่อนพระอาทิตย์ขึ้นจะได้

เห็นแสงสีหลากหลายทั้งม่วง ชมพู ส้ม ผสมกัน รวมทั้งแสงไฟจากบ้านเรือนและที่ปักบนเขาค้อที่อยู่ข้างล่าง ส่วนฤดูไหนจะสามารถเห็นทะเลหมอกและแสงสีสวยที่เขาจุดชมวิวเขาตะเกียบได้มากที่สุด จากที่เคยเดินทางมาที่นี่หลายครั้งทั้งฤดูฝนและในช่วงหนาวคิดว่าน่าจะเป็นช่วงปลายฝนต้นหนาวตั้งแต่ปลาย ต.ค. – เดือนพ.ย. มีหมอกแลแสงสวย ๆ มาให้เห็นเกือบทุกวันเพราะในเดือนนี้ยังมีความชื้นจากหน้าฝนสะสมอยู่และเป็นช่วงเวลาที่ฝนเริ่มน้อยลงอากาศปลอดโปร่งท้องฟ้าแจ่มใสทำให้ได้ทั้งทะเลหมอกและแสงสีที่สวยงามซึ่งเป็นการลงตัวที่สุดอีกอย่างหนึ่งส่วนในฤดูอื่น ๆ นั้น ฤดูฝนอาจมีหมอกมาให้เห็นแต่นั่นก็หมายถึงสภาพอากาศที่อาจไม่โปร่งใสนัก ฤดูร้อนแห้งแล้งต้องคอยรอเป็นช่วงที่มีฝนพราว ส่วนฤดูหนาวในช่วงเดือนธ.ค. – ก.พ. อากาศเริ่มแห้งลง

เขาตะเกียบโงะ เสียค่าบำรุงสถานที่คนละ 10 บาท (กรณีไม่ได้นอนค้างคืน) ไม่มีที่พักบริเวณเขาตะเกียบโงะ มีเพียงเต็นท์ให้บริการหลังละ 450 บาท พักได้ 2-3 คน หากนำเต็นท์มาเอง คิดค่าพื้นที่กางเต็นท์คนละ 100 บาท มีบริการห้องสุขา 3 ห้อง และห้องอาบน้ำ 1 ห้อง ไม่มีร้านอาหารควรเตรียมมาเอง แต่ในช่วงเช้ามีน้ำร้อน กาแฟ โอวัลติน มาจำหน่าย

การเดินทางจากบริเวณเขาค้อไปยังถนนหมายเลข 2258 ประมาณ 25 กิโลเมตร จะถึงทางสี่แยกกรีนฤดี ให้ตรงไปทางพระตำหนักเขาค้อ ประมาณ 6 กิโลเมตร ผ่านภูแม่ย่า ผ่านเกษตรที่สูงผ่านวัดไชยชุมพล ขับตรงไปเรื่อยๆ จะเห็นป้ายจุดชมวิวเขาตะเกียบโงะมีทางเข้าเล็กๆ ขึ้นไปยังจุดชมวิวเส้นทางเป็นทางลาดยางไปจนถึงจุดชมวิวรถทุกชนิดสัญจรได้

3. ท่งแสงหลวง (หนองแม่นา)

ท่งแสงหลวงเป็น“ท่งหญ้าสะวันนาแห่งเมืองไทย” อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 60 กม. สภาพพื้นที่เป็นท่งหญ้าโล่งใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร ทางอุทยานฯ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มสัก อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ประมาณ 789,000 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2518 ภูมิประเทศมีลักษณะเป็นภูเขาคล้ายหลังเต่าสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาวมีจุดสูงสุดคือ บริเวณเขาแค เป็นต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่น ห้วยเข็กใหญ่ และคลองวังทอง ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม และฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว พันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้ต้นสองใบ มะม่วงป่า ประดู่ และท่งหญ้าที่เป็นพื้นที่โล่งกว้างใหญ่มีสนและไม้ดอกขึ้นสลับกันอยู่

บนเส้นทางจะตัดผ่านป่าเบญจพรรณ จะพบสัตว์ป่าออกมาหากินตามข้างทางเป็นประจำ และพันธุ์ไม้ดอกมากมาย นอกจากนี้ยังมีทุ่งหญ้าแบบสะวันนาสลับกับป่าสนสองใบอีก 2 แห่ง คือ ทุ่งหญ้าเมืองเลน และทุ่งโนนสนตามเส้นทางเดียวกับทางเข้า พื้นที่อุทยานมีลักษณะเป็นภูเขาล้อมห่อหลังเต่าสูงๆต่ำๆ ทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาวตามทิศเหนือ - ใต้ ตอนกลางประกอบด้วยเทือกเขาสูงหลายแห่ง มีจุดสูงสุดคือบริเวณเขาแค สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,028 เมตร ทำให้บริเวณนี้ เป็นต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่นห้วยเข็กใหญ่ ห้วยเข็กน้อย ลำน้ำหุ้ม คลองชมพูและคลองวังทอง เป็นต้น

ในระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน เป็นช่วงที่อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 29 องศาเซลเซียส ฤดูฝนระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,700 มิลลิเมตรต่อปี และในฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ โดยทั่วไปอากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว

ทุ่งแสลงหลวงมีทางเข้าหลัก 2 ทาง คือทางเดินทางท่องเที่ยวใน อ.เขาค้อ สามารถเข้าทางที่ทำการอุทยานสาขาย่อย ตำบลหนองแม่นา ก่อนถึงทางเข้าแก่งบางระจันประมาณ 1 กิโลเมตร ส่วนทางเข้าอีกทางหนึ่งเป็นทางเข้าของที่ทำการอุทยานด้านถนนสายพิษณุโลก-หล่มสักทางหลวงหมายเลข 12 หลักกิโลเมตรที่ 80 ที่ทำการอุทยานฯ ในส่วนตั้งอยู่ที่ตำบลหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นสาขาย่อยรองจากที่ทำการสำนักงานใหญ่ กิโลเมตรที่ 80 สถานที่น่าสนใจในเขตอุทยานฯ ได้แก่

สะพานแขวน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตรบริเวณสองข้างทางจะตัดผ่านป่าตลอดเส้นทางมีความร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน

แก่งวังน้ำเย็น ห่าง จากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 7 กิโลเมตร อยู่ระหว่างเส้นทางเดียวกับทุ่งโนนสน ระหว่างเส้นทางเดินสภาพป่าจะค่อย ๆ เปลี่ยนไปจากทุ่งหญ้าสู่ป่าเต็งรัง สลับด้วยป่าสนและป่าเบญจพรรณ ส่วนบริเวณป่าดิบชื้นริมลำธารน้ำตกจะมีความหลากหลายของพืชพรรณไม้ใหญ่ที่ พื้นป่าก็มีพรรณไม้แปลกตาขึ้นอยู่มากมาย เช่น เฟิร์น และบอนต่าง ๆ

ทุ่งแสลงหลวงอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 25 กิโลเมตร เป็นทุ่งหญ้าแบบสะวันนา มีพื้นที่เป็นที่โล่งกว้างใหญ่ เนื้อที่ประมาณ 16 ตารางกิโลเมตร ตามเส้นทางจะตัดผ่านป่าเบญจพรรณจะพบสัตว์ป่าออกมาหากินตามข้างทางและมีพันธุ์ไม้ดอกมากมาย นอกจากนี้ยังมีทุ่งหญ้าแบบสะวันนาสลับกับป่าสนสองใบ คือทุ่งหญ้าเมืองเลนและทุ่งโนนสน

ทุ่งนางพญาอยู่ทางทิศใต้ของที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นา ประมาณ 15 กิโลเมตร เป็นทุ่งหญ้าแบบสะวันนาล้อมรอบด้วยป่าสนเขาและป่าดิบเขาตามกิ่งสนจะพบไม้ป่าที่หาชมได้ยากคือ เอื้องชะนีและเอื้องคำปากไก่

ทุ่งโนนสน เป็นทุ่งหญ้าแบบสะวันนาสลับกับป่าสนเขา ตั้งอยู่ใจกลางอุทยานฯ บนยอดเขา โลกสน มีลักษณะคล้ายทุ่งแสดงหลวงและทุ่งนางพญาในช่วงปลายฝนต้นหนาวจะมีดอกไม้หลายชนิดผลัดใบ เช่น ดอกกุสิดา เอื้องม้าวัง กระดุมเงิน ยี่โถปีนัง หม้อข้าวหม้อแกงลิงทุ่งนี้เหมาะแก่การเดินป่าซึ่งห่างจากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 31 กิโลเมตร โดยจะเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปได้ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายนของทุกปีและมีเส้นทางให้เช่าสำหรับนักท่องเที่ยว พักได้ 3-5 คน ราคา 400-500 บาท ในกรณีที่น่าเดินเท้าเองเสียค่าพื้นที่กางเต็นท์คนละ 30 บาท/คืน

นอกจากนี้ทางอุทยานฯ ได้จัด เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติทุ่งนา ผกก. ห่าง จากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 4 กิโลเมตร เมื่อเริ่มเดินเข้าสู่เส้นทางจะพบทุ่งนาประมาณ 30-40 ไร่ ที่ทางอุทยานฯ จำลองมาจากแปลงนาเดิมของ ผกก. โดยอาศัยน้ำจากลำธารเล็ก ๆ ที่ไหลจากที่ราบสูงของภูเขาเป็นลำธารที่ ผกก. ได้สร้างขึ้นในอดีตบริเวณทุ่งนามีดอกกระเจียวหลากสีบานทั่วท้องทุ่ง จากนั้นสามารถเดินทางศึกษาธรรมชาติได้ในวงรอบประมาณ 4 กิโลเมตร การเดินทางสามารถใช้เส้นทางได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแรกจากจังหวัดเพชรบูรณ์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 21 ไปทางอำเภอหล่มสักระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงบ้านนางั่วแล้วเลี้ยวซ้ายตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2258 ขึ้นเขาค้อผ่านสี่แยกบ้านสะเดาะพงผ่านพระตำหนักเขาค้อ ตรงไปจนถึงบ้านทางตะวันตกเลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตรจะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสดงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา) เส้นทางที่สอง จาก จังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสักประมาณ 100 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่เขาค้อผ่านหน้าอำเภอเขาค้อถึงสี่แยกบ้านสะเดาะพงแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2258 ผ่านพระตำหนักเขาค้อตรงไปบ้านทางตะวันตก เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร จะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสดงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา)

ส่วนทางเข้าด้านถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 80 เป็นที่ทำการของอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน 8 หลัง ราคา 1,000 - 2,400 บาท มีเต็นท์ให้เช่าพักได้ 3-5 คน ราคา 250-400 บาท ในกรณีนำเต็นท์มาเอง เสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคา 30 บาท/คน/คืน นักท่องเที่ยวสามารถนำเต็นท์ไปกางนอนบริเวณแก่งน้ำในอุทยานฯ ซึ่งเหมาะกับการพักผ่อน เล่นน้ำ และแคมป์ปิ้ง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ภายในอุทยานให้ได้เที่ยวชม

4. วัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว

วัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว ตั้งตระหง่านอยู่กลางอ้อมกอดของขุนเขามีความวิจิตรอลังการจากการนำกระเบื้องสี ถ้วยชามเบญจรงค์ มุก ลูกปัด พลอย แก้วแหวน หินสี ตลอดจนเซรามิกหลากสีนำมาประดับประดาตกแต่งเป็นลวดลายที่สวยงาม ตั้งแต่เสา สนัง พื้น บันได เมื่อยามต้องแสงแดดทั่วบริเวณจะสะท้อนประกายงดงามราวกับวัดบนสรวงสวรรค์ ภายในวัดมีเจดีย์พระธาตุผาซ่อนแก้วซึ่ง

เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และมหาวิหารพระพุทธเจ้า 5 พระองค์ พระพุทธรูปสีขาว ซ้อนกัน 5 องค์ ใหญ่โตโอ้อลังการทีเดียว นอกจากนี้ที่นี่ยังเป็นจุดชมวิวิวทิวทัศน์ชั้นเยี่ยม โดยเฉพาะ ช่วงฤดูฝน รอบ ๆ วัดจะเต็มไปด้วยทะเลหมอกสีขาว

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านจ.สระบุรี และจ.ลพบุรี จากนั้น เลี้ยวซ้ายสู่ทางหลวงหมายเลข 12 บริเวณแยกอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง ขับตรงไปเรื่อย ๆ ทางที่จะไป แยกแคมป์สน มีจุดสังเกตคืออบต. แคมป์สนอยู่ขวามือ ขับตรงไปกลับรถทางเข้าวัดจะอยู่บริเวณปาก ทางเข้าหมู่บ้านทางแดงข้างๆ อบต. แคมป์สน วัดเปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา 08.00น. – 17.00 ช่วงเวลา เย็นทั่วทั้งบริเวณวัดจะสะท้อนแสงระยิบระยับเป็นภาพที่สวยงาม

5. Pino Latte Resort & Café

ใครชอบถ่ายภาพ อยากลิ้มลองเบเกอรี่อร่อยๆ พร้อมดูวิวทะเลหมอกแบบพาโนรามา ที่ Pino Latte Resort & Cafe ตอบโจทย์ครบซึ่งเป็นหนึ่งในที่พักและคาเฟ่ยอดนิยมสำหรับคนที่เดินทางมา เที่ยวเขาค้อ ตั้งอยู่บนยอดเขาสูงด้านบนเป็นร้านคาเฟ่ชิป ๆ คัดแปลงมาจากตู้คอนเทนเนอร์ มีเมนูทั้ง ของหวาน ของหวาน เบรคฟาสต์ และเครื่องดื่มหลากหลายชนิด จุดเด่นคือด้านหน้าร้าน เป็นจุดชมวิวดู ผาซ้อนแก้วที่ตั้งตระหง่านอยู่กลางหุบเขา พร้อมทัศนียภาพที่สวยงาม 360 องศา ส่วนที่พักจะอยู่ ด้านล่าง ตกแต่งสไตล์ Boutique Resort มีห้องพักเพียง 5 ห้องเท่านั้นเน้นความเรียบง่ายแต่ดูหรูหรา

Pino Latte Resort & Cafe ตั้งอยู่ในถนนสาย 12 ทางไปพระธาตุผาซ้อนแก้ว สังเกต ปุ่มน้ำมัน PT จะมีซอยเล็กๆ ตัวร้านออกแบบเป็นเอกลักษณ์ด้วยรูปร่างแบบตู้คอนเทนเนอร์ บริเวณ ด้านในตกแต่งแบบคลาสสิก เน้นโทนสีน้ำตาลจากงานไม้

นอกจากในร้านจะมีมุมให้เลือกนั่งชิลล์หลายมุมแล้ว ที่นี่ยังจัดพื้นที่บริเวณด้านหน้าและ คาดฟ้าสำหรับนั่งรับลมและดื่มด่ำบรรยากาศสุดสวยในแบบ Outdoor ในช่วงแดดร่มลมตกได้ดียิ่ง ด้วย บริเวณทางเดินตกแต่งด้วยดอกไม้หอมกรุ่นไฟที่รายล้อมด้วยดอกไม้สีส้มสดใสให้ความรู้สึก สดชื่น มุมสวยที่อยากแนะนำคือบริเวณลานด้านหน้าที่มีโต๊ะไม้ทอดยาวพร้อมกับเก้าอี้จัดเรียง สำหรับนั่งชิลล์ละเลียดด้วยเครื่องดื่มไปพร้อมกับสูดอากาศบริสุทธิ์และดื่มด่ำธรรมชาติของขุนเขา และวัดสวยที่อยู่ตรงหน้า

6. “Bluesky Garden” สวนดอกไม้สไตล์อังกฤษ

The Blue Sky Resort @Khao Kho เป็นรีสอร์ตสไตล์ English Country ซึ่งซ่อนตัวอยู่ในหุบเขา มีบรรยากาศที่สวยงาม ใกล้เคียงธรรมชาติ ด้วยทำเลที่สูง 800 เมตรจากระดับน้ำทะเล และอยู่ในตำแหน่งที่มีลมเย็นพัดผ่านตลอดเวลาจึงสามารถสัมผัสกับอากาศบริสุทธิ์เย็นสบาย ในส่วนของ The Bluesky Garden สวนดอกไม้ที่เราจะไปเที่ยวกันอยู่บริเวณด้านล่างในอ้อมกอดของขุนเขาเลย หากมองลงไปจากบริเวณห้องพักรีสอร์ตซึ่งตั้งอยู่ด้านบนจะเห็นความสวยงามของสวนภายใต้ท้องฟ้าสีฟ้าใสและเบื้องหลังเป็นทิวเขาสูงตระหง่าน เหมือนอยู่ในยุโรป

The Seasons หรือ สวน 4 ฤดู เป็นชื่อของสวนดอกไม้ The Bluesky Garden ออกแบบโดยดีไซเนอร์ ผู้ออกแบบ Palio เขาใหญ่ค่ะ ภายในสวนพื้นที่กว่า 30 ไร่ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนตามฤดูกาล คือ Summer Spring Autumn และ Winter โดยแต่ละส่วนก็จะปลูกดอกไม้และตกแต่งอย่างงดงาม มีมุมให้ถ่ายรูปสวยๆ อยู่หลายมุม ตั้งแต่ทางเดินรอบสวนภายในสวนแต่ละฤดูซึ่งเต็มไปด้วยสีสันของดอกไม้ นานาพันธุ์และน้ำพุเพิ่มความสดชื่นประดับอยู่หลายจุด

นอกจากจะเหมาะกับการเดินเล่นถ่ายรูปสวยๆ แล้ว The Bluesky Garden ยังเหมาะกับการถ่ายพีวีดีนึ่ง เพราะบรรยากาศสวยโรแมนติกเหมือนอยู่เมืองนอก

7. ท่งกั้งหันลม เขาค้อ

ท่งกั้งหันลม อีกหนึ่งแลนด์มาร์คแห่งเขาค้อที่สวยงามตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านเพชรดำ จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อเข้ามาในบริเวณแคมป์สนเพื่อไปยังเส้นทางท่องเที่ยวหลักบนเขาค้อจะสามารถมองเห็นกำหันลมโดดเด่นได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากจุดที่ตั้งของโครงการท่งกั้งหันลม อยู่บนเนินเขาสูง บนระดับความสูงกว่าน้ำทะเลประมาณ 1,050 เมตร ตระหง่านบนที่ราบยอดเขาเนื้อที่ 350 ไร่ จึงสามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ได้กว้างไกล

การเดินทางมายังท่งกั้งหันลมใช้ทางเดียวกับหมู่บ้านเพชรดำ จากถนนสายหลัก 2196 หากมาจากแคมป์สนเลยแยกท่งสมอไป 3 กม. จะมีป้ายหมู่บ้านเพชรดำและป้ายบอกทางไปท่งกั้งหันลม ให้เลี้ยวขวาเข้าไปประมาณ 10 กม. ก็จะถึงท่งกั้งหันลมหรืออาจจะใช้การนำทางจาก google maps ก็สะดวกมากนำทางไปถึงเช่นกัน ถนนลาดยางตลอดเส้นทางค่อนข้างสะดวก แต่อาจมีความโค้งชันในบางช่วงแต่ไม่มากนักก่อนถึงท่งกั้งหันลมจะได้พบเจอกับวิวระหว่างทางที่สวยงามมองเห็นท่งกั้งหันลมอยู่ไม่ไกล

เมื่อมาถึงให้จอดรถไว้ที่มีลานจอดรถด้านหน้าเพราะไม่อนุญาตให้นำรถเข้าไป โดยเสียค่าจอดรถคันละ 20 บาท จากนั้นเดินไปตรงบริเวณทางเข้าทุ่งกังหันลมชำระเงินคนละ 40 บาท เป็นค่าธรรมเนียมเป็นรอบๆใช้เวลาประมาณไม่เกิน 30 นาทีต่อรอบ โดยจะมีจุดให้แวะชมวิวกว้างภาพประมาณ 2 จุดใหญ่ๆ

บริเวณทางเข้าบริเวณจุดจำหน่ายตั๋ว เป็นที่ตั้งของ ไร้สตรอบเบอร์รี่ GB ช้างคอยโก๊ะสตรอบเบอร์รี่ ระหว่างรอรถรางมารับ ก็เดินชมวิวกว้างๆก่อนได้ ถัดลงไปจากช้างคอยโก๊ะสตรอบเบอร์รี่คือ ระเบียงกันหันลม ซึ่งสามารถชมวิวของกันหันลมได้อีกมุมหนึ่ง เป็นจุดชมวิวที่สวยงามมองเห็นทิวน้อยใหญ่เขาเรียงรายสลับซับซ้อนอยู่เบื้องหน้า

ทุ่งกังหันลมเขาค้อ ถือว่าเป็นอีกหนึ่งจุดท่องเที่ยวบนเขาค้อที่ไม่ควรพลาดมาเก็บความงามกับต้นกังหันลมที่เรียงรายกันบนทิวเขาเขียว แดงมีทุ่งดอกไม้สวยๆ ให้ได้ชมอีกด้วย ถือว่าคุ้มค่ากับการนั่งรถรางเข้าชมเป็นอย่างมาก

ทุ่งกังหันลม เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 6.00 น. – 18.00 น. โดยมีรถรางนำชมคิดค่าบริการคนละ 40 บาท โดยสามารถวนนั่งรถต่อได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้รถบริการคันเดิม

8. อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว

อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 5 ของประเทศไทย ภูมิประเทศโดยทั่วไปมีแนวเทือกเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นเขตแดนกั้นระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ จึงมีสภาพพื้นที่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน ภูเขาเป็นเนินทอดป้าน มีความสูงตั้งแต่ 650-1,200 เมตรจากระดับน้ำทะเล ยอดเขาสูงสุดคือ ภูด่านอีป้อง มีความสูง 1,271 เมตร นอกจากนี้ยังมีความหลากหลายของป่า ทั้งป่าสนเขา ป่าดิบเขา ป่าดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง เมื่อสิ้นสุดฤดูหนาวย่างเข้าสู่ฤดูร้อนจะมีการผลัดใบเป็นป่าเปลี่ยนสีที่งดงามมาก

อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ด้วยสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นเทือกเขาสูงทอดยาวผ่านจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงมีอากาศหนาวเย็นตลอดปีมีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นน้ำลำธาร มีทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง สถานที่ท่องเที่ยวในอุทยาน เช่น จุดชมทิวทัศน์ถ้ำผาหงษ์ มีทางเดินขึ้นไปชมทิวทัศน์และพระอาทิตย์ตกในตอนเย็น, จุดชมทิวทัศน์ภูค้อ จุดชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นในตอนเช้า สามารถมองเห็นผืนป่าสวนสนภู่มั่วสลับกับป่าดงดิบ, น้ำตกตาดพรานบา น้ำตกขนาดใหญ่ไหลมาจากหน้าผา สูงประมาณ 20 เมตร, ป่าเปลี่ยนสี ในเดือนธันวาคม-มกราคมของทุกปี ผืนป่าบริเวณนี้จะพร้อมใจกันผลัดใบเปลี่ยนสีอย่างงดงาม จากสีเขียวกลายเป็นสีเหลือง ส้ม แดง สดใสมตามธรรมชาติ เป็นต้น

4.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในภาพรวมของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

จุดแข็ง (Strength)

1. จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหาร การเกษตร อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ
2. มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร
3. มีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่โดดเด่น

จุดอ่อน (Weakness)

1. เกษตรกรขาดแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย
2. มีการใช้สารเคมีในภาคการเกษตรกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
3. ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

โอกาส (Opportunity)

1. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับ Food Safety Zonning และ Smart Farmer
2. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล
3. ประชาชนตื่นตัวดูแลสุขภาพ ส่งผลให้สินค้าเกษตรปลอดภัย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้า เพื่อสุขภาพมียอดขายเพิ่มมากขึ้น

อุปสรรค (Threat)

1. ต้นทุนการผลิตสินค้าทางการเกษตรของประเทศต่ำกว่า
2. การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านสังคมประเทศไทย ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุจากการมีโครงสร้างประชากรที่ วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง
3. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ก่อให้เกิดการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
4. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกส่งผลกระทบต่อด้านการเกษตร เช่น ผลผลิตน้อยลง ด้านสังคม เช่น โรคระบาด การเคลื่อนย้ายแรงงาน เกษตรกรยากจน

4.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเพชรบูรณ์

จุดแข็ง (Strength)

1. การดำเนินงาน OTOP ตามภารกิจของสำนักงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน มีลักษณะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. ผู้นำมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในอาชีพของตน อุทิศตนให้ส่วนรวม โปร่งใส มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างให้คนรุ่นหลัง
3. ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นคนดั้งเดิม อยู่กันมาเป็นเวลานาน ทำให้เกิดความเป็นพี่น้อง และเครือญาติ
4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ดูแล รักษาฟื้นฟู และสืบทอดภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. มีผลิตภัณฑ์ชุมชนหลายรูปแบบที่ผลิตจากทรัพยากรในท้องถิ่น

จุดอ่อน (Weakness)

1. ขาดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
2. อัตราการล้มเลิกกิจการไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติให้ตรงความต้องการของผู้บริโภค
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางกลุ่ม ยังขาดช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและการประชาสัมพันธ์ยังไม่กว้างเท่าที่ควร
4. ชาวบ้านมีความเฉพาะด้านที่ตนเองถนัดเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถเกิดแนวคิดต่อยอดจากงานที่ทำ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้

โอกาส (Opportunity)

1. ปัจจุบันมีกระแสความตื่นตัวการอนุรักษ์วิถีไทย การสร้างไว้ซึ่งอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่น และชุมชน
2. มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงค่านิยมสังคมไทย เริ่มมีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยเพิ่มมากขึ้น
3. ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นที่รู้จัก และได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้น
4. ทรัพยากรภายในทั้งทรัพยากรธรรมชาติ สถานที่ และบุคลากร และทรัพยากรภายนอกชุมชนเอื้อต่อการพัฒนาเป็นหมู่บ้านและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้

อุปสรรค (Threat)

1. การขยายตัวของเมืองใหญ่ๆ ส่งผลกระทบต่อชุมชน คนรุ่นหลังในชุมชนมีค่านิยมทำงานในเมือง โดยไม่สนใจอาชีพดั้งเดิมของครอบครัวเท่าที่ควร
2. ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

3. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการสื่อสารในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้านทุนทางสังคม

ด้านทุนทางสังคม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. คนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพ ความดี ความเสียสละ	3.21	1.61	มาก
2. ในแหล่งท่องเที่ยวมีการสร้างการมีส่วนร่วม ความร่วมมือในชุมชนนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน	3.68	0.84	มาก
3. ในแหล่งท่องเที่ยวมีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ ในการพัฒนาทรัพยากรที่อยู่ในชุมชน	4.14	0.69	มาก
4. มีการผสมผสานความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	3.69	0.92	มาก
5. มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	3.26	0.79	มาก
6. ชาวบ้านมีความสนใจในการประกอบธุรกิจชุมชน	3.10	1.14	มาก
7. การให้ความสำคัญวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น	4.57	1.48	มากที่สุด
8. การสร้างเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ชุมชน	3.22	2.42	มาก
9. การให้คุณค่าทางด้านวัฒนธรรมชุมชน	3.87	1.67	มาก
10. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสากล	4.36	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย	3.71	1.25	มาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีต่อผลิตภัณฑ์ที่พบเห็นจากสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในเรื่องการให้ความสำคัญวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่นมากที่สุด และในภาพรวมของความคิดเห็นด้านทุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์

ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. การผลิตภัณฑที่ตอบสนองความต้องการของตลาด	3.59	0.72	มาก
2. มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น	4.26	0.95	มาก
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพื้นฐาน ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์	3.10	0.61	มาก
4. การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์โดยใช้ความรู้ทางการตลาด	3.17	0.69	มาก
5. การเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบที่เหลือใช้	3.61	0.81	มาก
6. การผลิตสินค้าโดยคำนึงถึงผู้บริโภค	3.13	0.73	มาก
7. มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สร้างความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์	3.54	0.79	มาก
8. มีการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของคนในชุมชน	3.02	0.94	มาก
9. การออกแบบช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์	3.77	0.63	มาก
10. มีการนำเสนอเรื่องราว ความคิดร่วมขอดให้แก่ผลิตภัณฑ์	2.91	1.19	ปานกลาง
11. มีการพัฒนาประเภท รูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย	3.05	0.64	มาก
12. การแสดงข้อมูล สรรพคุณ คุณประโยชน์ ของผลิตภัณฑ์	3.93	0.97	มาก
13. มีตราสินค้า ที่มีความทันสมัย เหมาะสม	3.57	0.83	มาก
14. มีการแสดงเครื่องหมาย รับรองคุณภาพมาตรฐาน	2.85	1.15	ปานกลาง
15. มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ให้ทันสมัยกับความต้องการของตลาด	2.90	1.07	ปานกลาง
16. การให้ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์แก่ผู้บริโภคที่เป็นจริง	2.79	1.22	ปานกลาง
17. จัดตั้งราคาให้มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของผลิตภัณฑ์	3.08	0.91	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
18. จัดตั้งราคาให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับ กลุ่มเป้าหมาย	3.98	0.92	มาก
19. สินค้ามีความพร้อมสำหรับการจัดจำหน่าย ตลอดเวลา	3.87	0.77	มาก
20. มีการส่งเสริมช่องทางการตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์	4.36	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย	3.42	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือเรื่อง มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และในภาพรวมของความคิดเห็นด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อค้นหาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า จังหวัดเพชรบูรณ์สามารถสร้างเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ได้หลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นด้านการท่องเที่ยว แหล่งอาหาร วัฒนธรรม ซึ่งจากการวิเคราะห์ SWOT แสดงให้เห็นถึงจุดแข็ง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหาร การเกษตร อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร มีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่โดดเด่น จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้สามารถบูรณาการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ในเรื่องต่าง ๆ ได้อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเอกสารพบว่าจังหวัดเพชรบูรณ์มีสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งแสดงถึงความหลากหลายของสถานที่ที่สามารถพัฒนาให้เกิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ได้ โดยการตลาดเชิงสร้างสรรค์ ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทางการผลิตใหม่เพื่อสร้างประเทศให้เป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ผลักดันเปลี่ยนแปลงแนวทางการตลาดให้สร้างสรรค์มากขึ้น โดยต้องคำนึงถึง Functional (ประโยชน์ใช้สอย) กับ Emotional (สุนทรียภาพทางอารมณ์) ไปพร้อม ๆ กัน จังหวัดเพชรบูรณ์มีวัตถุดิบที่สามารถ พัฒนาขึ้นเป็นสินทรัพย์สร้างสรรค์ (Creative Assets) เศรษฐกิจสร้างสรรค์เกิดจากสองปัจจัยหลัก คือ ทุนทางปัญญากับทักษะความสร้างสรรค์ ทุนทางปัญญาที่นำไปต่อยอดทางความคิด ได้แก่ ทุนมนุษย์ (Human Capital) ทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) ทุนทางสังคม (Social Capital) ทุนสถาบัน (Institutional Capital) และทุนด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Capital) ส่วน ด้านทักษะ (Skills) ได้แก่ ทักษะที่สนับสนุนการนำความรู้และทุนทางปัญญามาประยุกต์ให้เกิดผลงาน หรือคุณค่าเชิงรูปธรรม เช่น ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะการสร้างนวัตกรรม ทักษะ การเป็นผู้ประกอบการและกรอบความคิดที่มีการสร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองสามารถนำมาผสมผสานกันได้ (กุลฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา, 2553) จาก

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อแรกในการค้นหาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบของการแสดงถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น และการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่าสนใจเป็นจำนวนมาก เช่น อุ่มพระดำน้า งานกาชาดมะขามหวาน ประเพณีบุญบั้งไฟ เดือนหกและฝิดาโม ประเพณีเส็งกลองล่องโคมไฟไหว้พ้อขุนผาเมือง และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ เป็นต้น

สำหรับด้านการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ งานวิจัยนี้ใช้แนวทางการทำวิจัยของ ศุภชัย เหมือนโพธิ์ (2559) ซึ่งศึกษาการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พบว่า จุดแข็งและโอกาสด้านภาวะผู้นำ ผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของงานและองค์กร มีบุคลิกนิสัยในการเป็นผู้นำเพื่อให้คนในชุมชนเกิดความไว้วางใจ และสามารถกระตุ้นคนในชุมชนปฏิบัติ และร่วมมือกันทำให้ประสบความสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน ก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพราะทุกคนได้มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ผู้นำรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐบาลเรื่องความรู้ เงินทุน การศึกษาดูงาน การออกบูธต่างๆ ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดการพัฒนาลักษณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุดอ่อน และอุปสรรค ด้านแรงงาน ปัจจุบันขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือและมีประสบการณ์ เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนก่อตั้งด้วยการรวมกลุ่มสมาชิกกันในชุมชน ทำให้สมาชิกบางคนไม่มีความรู้ความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์ อีกทั้งจำนวนแรงงานที่ผลิตไม่เพียงพอต่อการผลิตสินค้า สำหรับงานวิจัยนี้ได้ใช้กลุ่มผู้ผลิตมะคาเดเมีย เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาพบว่า จุดแข็ง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งผลิตอาหาร การเกษตร อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตร มีผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่โดดเด่น และจุดอ่อนคือ กลุ่มขาดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อัตราค่าจ้างบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติให้ตรงความต้องการของผู้บริโภค และขาดช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าและการประชาสัมพันธ์

วรากรณ์ สามโกเศศ (2551) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาสินค้าหรือบริการอย่าง สร้างสรรค์ มีอยู่ด้วยการหลายแนวทางคือ ร่วมมือทางการตลาดกับธุรกิจอื่นที่มีความเชี่ยวชาญต่างกัน (Business Networking) เลือกใช้กลยุทธ์น่านน้ำสีฟ้าในการทำการตลาด (Blue Ocean Strategy) ตลาดที่คิดนอกกรอบ ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม ๆ (Lateral Marketing, Think out of box) การตลาดที่มีส่วนร่วมต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility; CSR) การทำการตลาดที่อยู่บนพื้นฐานจริยธรรม (White Ocean Strategy) การตลาดเชิงวัฒนธรรม ศิลปะและประวัติศาสตร์ (Art and

Culture) การทำการตลาดที่ใช้เทคโนโลยีมาผสมผสานอย่างลงตัว (Marketing Technology) ซึ่งในการวิจัยมีผลสอดคล้องตามทฤษฎีดังที่กล่าวมา สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2558) ให้แนวทางความสำคัญของการตลาดเชิงสร้างสรรค์ คือ สินค้ามีอายุที่สั้นลง สินค้าในยุคนี้เป็นเรื่องของวงจรการประหยัดต้นทุนสินค้ายุคเทคโนโลยี จากการอภิปรายผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ จะสามารถดำเนินการได้ในรูปแบบของการท่องเที่ยวและการพัฒนาสินค้าจากวิสาหกิจชุมชนให้เกิดเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพื่อสัมผัสกับสถานที่ท่องเที่ยวและสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดเพชรบูรณ์

ดังนั้นการผสมผสานแนวคิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน ทรัพยากรธรรมชาติ จารีตประเพณี วัฒนธรรม ความดั้งเดิม หรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินชีวิต บวกกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยอาจใช้วิธีนำมา รวมกัน แยกออกจากกัน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้ เล็กลง ทำให้ใหญ่ขึ้น นำไปใช้กับสิ่งอื่น หรือลด ละ เลิก ทดแทนการใช้วัสดุพลังงานและสิ่งแวดล้อม เกิดเป็นสินค้าและบริการที่สร้างสรรค์ต่าง ๆ มากมาย ทั้งนี้การคิดสร้างสรรค์สินค้าหรือบริการใด ๆ ก็ ตามต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้เป็นสำคัญว่านำไปใช้ประโยชน์อะไร ที่คุ้มค่า และเกิดอารมณ์สุนทรีภาพ มีความสวยงาม สะดุดตาสะดุดใจ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จึงผสมผสานแนวคิดสร้างสรรค์เป็น พรสวรรค์ซึ่งมีอยู่แล้วในตัวคน (Tacit knowledge) หรือในสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ กับความรู้ที่สร้างขึ้นจากทฤษฎี (Explicit knowledge) จึงสามารถนำการจัดการความรู้เหล่านี้ไปพัฒนาเป็นเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) การวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกวิจัยระบุสถานที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

2) ควรมีโปรแกรมการส่งเสริมให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ให้กับชุมชน เพื่อให้แหล่งชุมชนเข้าใจแนวคิดและหลักการการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ และศรัณยา แสงลี้มสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. วารสารสำนักบริหาร, 32 (4): 139-146.
- กนิษฐา ไทยศิริ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลาเจียก และ สุกัญญา แสงเดือน. (2554). การจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กุลฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา. (2553). การตลาดเชิงสร้างสรรค์. เชียงใหม่. วารสารมหาวิทยาลัย พายัพ.
- เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลาเจียก และ สุกัญญา แสงเดือน. (2554). การจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์สู่สังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงสร้างสรรค์. ชัคเชส มีเดีย: กรุงเทพฯ.
- ขวัญกมล ดอนขวา. (2556). แบบจำลองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสถานะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัยมทร.พระนคร, 7(2): 139-153.
- ขวัญกมล ดอนขวา. (2557). การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ขวัญกมล ดอนขวา และณัฏฐา ลิ้มปรีศรีสุวรรณ. (2558). โมเดลเชิงสาเหตุและผลของกระบวนการเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสมาคมนักวิจัย, 20(2): 127-137.
- พวงแก้ว พรพิพัฒน์. (2553). เศรษฐกิจสร้างสรรค์: พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจไทย. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. ต.ค. – ธ.ค.: หน้า 6-12.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2556). เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์. สถาบันพัฒนาศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม 2556.
- พวงแก้ว พรพิพัฒน์. (2553). เศรษฐกิจสร้างสรรค์: พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจไทย. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. ต.ค. – ธ.ค.: หน้า 6-12.

ภูวดล ศรีหเรศ. (2558). เสื้อผ้า แพรเปียง ชิ่นใหม่ เครื่องย้งของเฮ้สตรีผู้ไทสองฝั่งโขง.

ในสุขานาถ บุญเที่ยง. (บก.). วิจิตรแพรวา มรดกภูมิปัญญาสู่ราชินีแห่งใหม่. ขอนแก่น: ศิริ
ภัณฑ์การพิมพ์.

วรรณา ไชยบรรดาลสุข, กุลยา อนุโลก, วรลักษณ์ ทองประยูร. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การแข่งขัน
ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์สำหรับ ผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำในจังหวัดราชบุรี.

วารสารสมาคมนักวิจัย. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2558.

วรากรณ์ สามโกเศศ. (2551). รายงานผลการประชุมสัมมนา เป้าหมายและยุทธศาสตร์การศึกษา
ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา.

วาลิกา แสนคา. (2545). การพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง
จังหวัด เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วินิชา พานิชย์. (2557). กลยุทธ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนแนวคิดเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ของ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วัชรินทร์ ศรีรักษา. (2543). มนต์เสน่ห์บนลวดลายผ้าแพรวากาฬสินธุ์. วารสารศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 8 (4): 31-34.

ศุภชัย เหมือนโพธิ์. (2559). การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการชุมชน ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้าง
สรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 620 หน้า

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (2559). สรุปรายงาน
สถิติโครงสร้างสินค้าส่งออก 2559. วันที่ค้นข้อมูล 10 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก

<http://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?>

Report=MenucomRecode&ImExType=1&Lang=Th.

สุชาติ จรประดิษฐ์ และคณะ. (2557). อิทธิพลของการใช้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปัจจัย
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จทาง
การตลาดของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ระดับ 5 ดาวในประเทศไทย. สทศ
ปริทัศน์, 28(88): 170-195.

สุทธิชัย ปัญญาโรจน์. (2558). เล่นกับคน. (บทความออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2562.

เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/markandtony/2010/01/28/entry-1>.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). รายงานการศึกษา

เบื้องต้นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ The Creative Economy. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท บี.ซี. เพรส

(บุญชิน) จำกัด: กรุงเทพฯ.

สำนักงานปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา. (2559) รายงานสภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว ฉบับที่ 6

ตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา.

ห้าวหาญ ทวีแสง.(2555). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาศูนย์กลางเศรษฐกิจนก

เทศบาลนครยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 318 หน้า

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ด้านทุนทางสังคม					
1. คนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพ ความดี ความเสียสละ					
2. ในแหล่งท่องเที่ยวมีการสร้างการมีส่วนร่วม ความร่วมมือในชุมชนนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน					
3. ในแหล่งท่องเที่ยวมีการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรที่อยู่ในชุมชน					
4. มีการผสมผสานความรู้เดิมกับความรู้ใหม่					
5. มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน					
6. ชาวบ้านมีความสนใจในการประกอบธุรกิจชุมชน					
7. การให้ความสำคัญวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมท้องถิ่น					
8. การสร้างเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ชุมชน					
9. การให้คุณค่าทางด้านวัฒนธรรมชุมชน					
10. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสากล					
ด้านการตลาดเชิงสร้างสรรค์					
1. การผลิตกันท์ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด					
2. มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น					
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพื้นฐาน ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์					
4. การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์โดยใช้ความรู้ทางการตลาด					
5. การเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบที่เหลือใช้					
6. การผลิตสินค้าโดยคำนึงถึงผู้บริโภค					
7. มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สร้างความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์					

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
8. มีการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของคนในชุมชน					
9. การออกแบบช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์					
10. มีการนำเสนอเรื่องราว ความคิดร่วมขอดีให้แก่ผลิตภัณฑ์					
11. มีการพัฒนาประเภท รูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย					
12. การแสดงข้อมูล สรรพคุณ คุณประโยชน์ ของผลิตภัณฑ์					
13. มีตราสินค้า ที่มีความทันสมัย เหมาะสม					
14. มีการแสดงเครื่องหมาย รับรองคุณภาพมาตรฐาน					
15. มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ให้ทันสมัยกับความต้องการของตลาด					
16. การให้ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์แก่ผู้บริโภคที่เป็นจริง					
17. จัดตั้งราคาให้มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของผลิตภัณฑ์					
18. จัดตั้งราคาให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย					
19. สินค้ามีความพร้อมสำหรับการจัดจำหน่ายตลอดเวลา					
20. มีการส่งเสริมช่องทางการตลาด สำหรับผลิตภัณฑ์					

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ คุ่มทรัพย์
Asst.Prof.Dr. Kan Khoomsab
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3670200583980
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
4. ตำแหน่งทางวิชาการ -
5. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก
หลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์ 056 – 717122 ต่อ 2710 Email: topkan13@hotmail.com
6. ประวัติการศึกษา
วท.บ. ชีววิทยา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
กษ.บ. เกษตรศาสตร์ (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
วท.ม. สัตววิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปร.ด. เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
7. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
ชีววิทยาสังแวดล้อม
เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
สถิติเพื่อการวิจัยและการวางแผนการทดลอง

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย เจษฎาพร ปาคำวัง
2. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr.Jetsadaporn Pakamwang
3. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3660700337775
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หมายเลขโทรศัพท์ 081-8402308 e-mail: jetsadaporn.pa@gmail.com

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

5. ประวัติการศึกษา

ระดับวุฒิ	ชื่อวุฒิ	สาขา	ชื่อสถานศึกษา	ปีที่สำเร็จ	ประเทศ
การศึกษา					
ป.โท	วท.ม.	เทคโนโลยี สารสนเทศ	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2551	ไทย
ป.ตรี	วท.บ.	วิทยาการ คอมพิวเตอร์	ม.ราชภัฏเพชรบูรณ์	2548	ไทย

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
- คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย เขมปรีต ขุนราชเสนา
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr Kheamparit Koonrachasana
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3860100737398
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Email : ced20012@gmail.com โทร. 085-5321-828

5. ประวัติการศึกษา

ระดับวุฒิ	ชื่อวุฒิ	สาขา	ชื่อสถานศึกษา	ปีที่สำเร็จ	ประเทศ
การศึกษา					
ป.โท	กศ.ม.	คอมพิวเตอร์ศึกษา	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2555	ไทย
ป.ตรี	คอ.บ.	เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	ม. พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2545	ไทย
อนุปริญญา	ป.ว.ศ.	เทคนิค คอมพิวเตอร์	ราชมงคล ว.ข.นนทบุรี	2542	ไทย

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
- คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายสุรเชษฐ เอี่ยมสำอาง
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Surachest Aiumsumang

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3679800097588

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรสาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 83 หมู่ 11 ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์ มือถือ 08 – 9961 - 2694 e-mail : toptthesun@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา วท.บ. (เกษตรศาสตร์) วท.ม. (ชีววิทยา)

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการชีววิทยาโมเลกุล สรีระวิทยา และพันธุศาสตร์ระดับโมเลกุลพืช